

Deeltagelse i Valget af deres Præster, sætter en næsten ubetinget Valgret for Sognebeboerne, ganske efter borgerlig Myndighed og lettere end ved statsborgerlige Valg, og i den Sammenhæng skal jeg tillade mig at opfordre ethvert æret Medlem af det høie Thing til at besinde sig selv paa, om han ikke skulde være enig deri, at paa den Maade vil man ingen- sinde kunne vente at opnaae gode Valg, men at man derimod derved let vil udsættes for en høi Grad af Forvirring og Forstyrrelse. Og ved denne Leilighed tør jeg maaskee tillige minde om, at det har været et Ord ved min Tiltrædelse til denne Stilling og min Fremtræden i denne Kreds, at jeg tillod mig at gjøre det høie Thing bekendt med, at om Gud vilde, jeg skulde blive nogen Tid i min Virksomhed, saa vilde jeg indlede og forberede en Deeltagelse for Menighederne i Valget af deres Præster, og at jeg derved vilde støtte mig til Overlæg med Mænd, der kjendte det Kirkelige og der kjendte Livet i Landet og hos Folket bedre end jeg, og dertil udbad mig det ærede Things og Rigsdagens Bistand. Thi det kan dog maaskee tjene til en lille Oplysning om, at man behøver en saadan fleersidig Hjælp og Veiledning, naar allerede i det foreliggende Forslags § 1 saa ganske er overseet den Ting, at der kan gives borgerlig myndige Folk i Byer og Sogne, der efter den vilde indfinde sig og deeltage i Valget, som desuagtet ikke ere kirkelig Myndige, men endnu ikke ere stede til Kirkens Goder.

Der er endnu kun et Punkt, Forslaget angaaende, jeg ønsker at berøre, og det er denne Lovs Forhold til Grundloven. Efter Grundloven besætter Hans Majestæt Kongen alle Embeder i samme Omfang som hidtil. Og det kan nu vistnok forandres ved Lov. Ja, det kan forandres ved Lov, men jeg har nu — maaskee er det min Natur at have en saadan Erhødighed, — jeg har nu engang en saadan Erhødighed for Grundlove, at jeg for det Første finder, at hvis der skal ske en Grundlovsforandring, saa skal den indledes paa en, saa at sige, høitidelig Maade, ligesom der er Regler for, hvorledes den skal tilveiebringes; men for det Andet ogsaa finder, at naar der er enkelte Punkter i Grundloven, hvor-

om den selv siger, at de kunne forandres ved Lov, saa er den dog alligevel det værd, at der kommer en særlig Lov derom, og at der ikke leilighedsviis og ligesom halvt skjult i en enkelt Paragraph i en anden Lov fremkommer Noget, som f. Ex. i dette Tilfælde gjør, at Kongen ophører at besætte Embederne i det hidtilværende Omfang, Noget, jeg for oplyste at være afgjort Følge af § 6. Det forekommer mig at være en Ret, som vedkommende Paragraph i Grundloven har, at naar man vil ændre den ved en Lov, saa forelægger man en ganske særlig Lov om den Sag og siger om- trent som saa: Hans Majestæt Kongens Ret til at bortgive disse eller hine Embeder vil herefter være bortfalden. Og derhos har jeg privat en stille Mening, — maaskee er jeg ikke ganske inde i de constitutionelle Forhold, men jeg har dog allerede tidligere besindtet mig noget paa dem, — og den gaaer ud paa, at naar en Bestemmelse i Grundloven kan forandres ved Lov, men denne Lov da maa gaae ud paa en Indskrænkning af Kongens Prærogativer, saa maatte man vente en Lov fra den Side, saa er der et constitutionelt Sømmelighedshen- slyn, som gjør, at den ikke let bør komme fra den anden Side; og naar der er Tale om en Lov, som gaaer ud paa en Indskrænkning af noget af Rigsdagens Prærogativer, saa maatte den ligeledes nærmest ventes at komme fra Rigsdagens Side. Men i ethvert Tilfælde tør jeg nok fastholde, at alt Saadant ikke bør komme leilighedsviis og halvsjult i en Paragraph af en Lov, hvori man ikke tænker paa at finde den Ting.

Der er af to meget ærede Rigsdagsmænd blevet fremført nogle Enkeltheder, som jeg, dersom Thinget har Taalmodighed endnu et Øieblik, kunde ønske at berøre. Det ene var det, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle), som jeg rigtignok — hvilket jeg beklager — ikke ganske var istand til at følge, det faldt mig ikke let nok at høre ham, men hvis Mening jeg dog i det Hele taget mener at have fattet, og som blandt Andet gjorde gjældende, at han i Folketirken vilde have den størst mulige Frihed. Ja, dette kunde jeg gjøre til mine Ord, men det kunde maaskee endda være,